

Kandidáti na funkci rektora Ostravské univerzity pro období 2007–2011

Vážení členové Akademické obce Ostravské univerzity v Ostravě!

Prostřednictvím mimořádného vydání Listů OU dáváme k dispozici příslušné materiály týkající se volby rektora, abyste se s nimi mohli podrobně seznámit. Samotná volba rektora pak proběhne na mimořádném zasedání Akademického senátu Ostravské univerzity v Ostravě v pondělí 6. listopadu 2006 od 15 hodin.

Přestože, jak známo, rektora volí bezprostředně členové senátu, předpokládáme, že na skutečně dobrém rozhodnutí máte zájem i Vy.

Za veškerou pozornost, kterou volbě rektora OU věnujete, Vám srdečně děkujeme!

AKADEMICKÝ SENÁT OSTRAVSKÉ UNIVERZITY V OSTRAVĚ

Doc. PaedDr. Iva MÁLKOVÁ, Ph.D.

Jsem kmenovým zaměstnancem Filozofické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě. Od založení univerzity působím na katedře české literatury, literární vědy a dějin umění. Od roku 2004 jako docentka v oboru dějiny české literatury. Badatelsky se zaměřuji na období literárních dějin 20. století. Ve své odborné činnosti mj. velmi úzce spolupracuji s Ústavem pro českou literaturu AV ČR a Památkem národního písemnictví v Praze.

Odborný životopis

Narozena 14. dubna 1962

Vzdělání:

1981–1986 Pedagogická fakulta v Ostravě (obor Č – D), titul PaedDr.

Další vzdělávání:

Doktorské studium 1992–1996, Masarykova univerzita Brno

Doktorská práce Časopis Květen, poezie všedního dne a básnické debuty druhé poloviny 50. let. obhájena na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně 27. února 1996. Titul Dr., v souladu se zákonem k 1. 1. 1999 změněno na Ph.D. za jménem;

1994 postgraduální studium Základní metodologické problémy literární vědy pořádané Ústavem pro českou literaturu AV ČR a Katedrou české a slovenské literatury a literární vědy FF UK. Studium ukončeno oponenturou písemné práce První básnické sbírky autorů v Květnu nepublikujících. Osvědčení o absolutoriu ze dne 28. února 1995;

2004 habilitace v oboru Dějiny české literatury na Ostravské univerzitě v Ostravě; habilitační práce, kniha Hledání Viléma Závady (Votobia: Olomouc, 2004).

Zaměstnání:

1986–1991 Pedagogická fakulta v Ostravě, asistentka a odborná asistentka katedry českého jazyka a literatury.

1992–dosud Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, odborná asistentka katedry české literatury, literární vědy a dějin umění. Od 2004 docentka.

Akademické funkce:

1990–1992 členka senátu FF OU, tajemnice senátu fakulty.

1990–1992 členka senátu OU, tajemnice senátu OU.

2000 členka koordinační skupiny pro transformaci studijních programů na OU.

1997–2002 proděkanka pro studium.

2002 garant Rozvojových programů MŠMT na OU (Transformace studijních programů).

2003–2004 členka Senátu OU.

Od 2004 prorektorka pro studium a vzdělávání na OU.

Odborná činnost:

Granty GAČR, CEP a rozvojové programy

Řešitelka:

Rozvojový program FRVŠ, projekt 1634/1999, tematický okruh G5. *Česká poezie 90. let – tvorba a recepce.* (spoluřešitelé Jan Goj, Marta Honzů, posluchači FF OU).

Rozvojový program FRVŠ, projekt 1259/2000, tematický okruh G5. *Tvorba a recepce – básnická tvorba 90. let.* (spoluřešitelé Jan

Goj, Marta Honzů, posluchači FF OU).

Grantový úkol 405/04/0079. Tvůrčí osobnost Viléma Závady a proměny kontextů české literatury XX. století.

Spoluřešitelka:

CEP 1996–2000, MŠMT projekt VS 96034, Ústav pro regionální studia, nositel projektu: prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.

CEP od 2001, VZO MSM 179200001, Slezsko a severní Morava jako specifický středoevropský region, nositel výzkumného záměru: prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.

GAČR od 2001, 405/01/0593, Souběžné dějiny české a slovenské literatury 1919–1992, nositel grantu: PhDr. Miroslav Zelinský, CSc.

Podíl na řešení grantu:

GAČR od 1997, 405/97/S017, Dějiny české literatury po roce 1945, nositel grantu: ÚČL AV ČR, přípravné studie: *Reflexe války na cestě k novému pojetí poezie*, IX. 97; *Literatura severní Moravy 1958–1970*, část poezie, XII. 98; *Slezsko a severní Morava 1958–1970*, část poezie, VII. 1999

Publikační činnost (výběr, roky 2001–2006)

Monografická publikace:

MÁLKOVÁ, I., URBANOVÁ, S. *Literární slovník severní Moravy a Slezska* (1945–2000). Ostrava, Olomouc: Ostravská univerzita, Ústav pro regionální studia, Votobia, 2001. 367 s. ISBN 80-7042-597-0.

MÁLKOVÁ, I. *Hledání Viléma Závady* (tvůrčí cesty zvláště po roce 1945). Olomouc: Votobia, 2003. 283 s. ISBN 80-7220-153-0.

URBANOVÁ, S., MÁLKOVÁ, I. *Souřadnice míst*. Ostrava: Titlia, 2003. 191 s. ISBN 80-7042-632-2.

Odborný posudek, recenze:

MÁLKOVÁ, I. Odborný posudek: doktorská práce - Hruška, Petr. *Poválečný surrealismus a reakce na setrvačnost avantgardního modelu v oficiální poezii*. Brno: MU, 2003. 151 s.

MÁLKOVÁ, I. Odborný posudek: *Čas v jazyce a literatuře* (Sborník z mezinárodní konference). Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2005. 465 s.

MÁLKOVÁ, I. Odborný posudek: doktorská práce – Balašík, Miroslav. *Doba poobrozenská (Situace mladé básnické generace 90. let 20. století)*. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 123 s.

Prezentace na kongresech a seminářích v zahraničí:

MÁLKOVÁ, I. Barokní obrazy v díle Viléma Závady? Piliscsaba. 12.5.2003–14.5.2003.

MÁLKOVÁ, I. Proměna recepce básnického díla ve 20. století (V. Závada). Wałbrzych. 15.5.2003–16.5.2003.

MÁLKOVÁ, I. Vztah Viléma Závady a Vladimíra Holana (ve světle korespondence a zádušní řeči). III. bohemistický kongres. Praha. 28.6.2005–1.7.2005.

MÁLKOVÁ, I. Česká poezie na prahu XXI. století. Budapest. Tudományos konferencia Az otthoni és a külföldi bohemisztika aktuális kérdései. 14. 11. 2005 - 15.11.2005.

MÁLKOVÁ, I. Nóra Rúžičková Beztvárie. Starý Smokovec. 25.6.2005 - 27.6.2005.

MÁLKOVÁ, I. Peter Macsovszky Cvičná pitva. Budmerice. 4.6.2003–6.6.2003.

Článek ve sborníku (sborník z konference nebo sborník instituce):

MÁLKOVÁ, I. Ostrava jako literární centrum. In Region. Služby. *Cestovní ruch*. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity, 2001, s. 375–376. ISBN 80-7042-580-6.

MÁLKOVÁ, I. Souřadnice regionu v proměnách času. O nové literatuře na severu Čech a Moravy. In *Jazyk i literatura czeska u schyłku XX wieku. Český jazyk a literatura na sklonku XX. století*. Wałbrzych: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałbrzychu, 2001, s. 317–322. ISBN 83-7042-587-3 a 83-88425-50-1.

MÁLKOVÁ, I. Jeden autorský příběh české literatury konce XX. století. In *Slovanské studie V*. Spisy FFOU. Ostrava: Univerzita Opolski, 2002, s. 293–298. ISBN 80-7042-609-8.

MÁLKOVÁ, I. Hledání identity? Hledání tvaru? (Nad prózami Jana Vřáka). In *Česká próza 90. let 20. století*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2002, s. 142–145. ISBN 80-85778-27-0.

MÁLKOVÁ, I. Čas smíření (V. Závada: Na prahu, Živote díky).

In *Život je jinde...? Česká literatura, kultura a společnost v sedmdesátých a osmdesátých letech dvacátého století*. Praha: ÚČL AV ČR, 2002, s. 173–180. ISBN 80-85778-35-1.

MÁLKOVÁ, I. Barokní obrazy v díle Viléma Závady? In *Nemzetközi konferenci A vzej barokk új interpretációi*. Piliscsaba, Estergom - Piliscsaba: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Slavisztika - Közép - Europa Intézet Nyugati Szlav Kulturális Kutatócsoport, 2004, s. 215–220. ISBN 963 9206 09 1.

MÁLKOVÁ, I. Proměny recepce básnického díla ve 20. století (Vilém Závada). In *Konstanty a proměny v českém jazyce a literatuře XX. století. Stalošć i zmiennošć w języku i literaturze czeskiej XX wieku*. Wałbrzych - Ostrava: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałbrzychu, Ostravská univerzita, 2004, s. 375–381. ISBN 83-911312-6-2.

MÁLKOVÁ, I. Bedřich Fučík, Vilém Závada a druzí... (tři připomenutí). In *Víra a výraz*. Ed. T. Kubiček, J. Wiendl. Brno: Host, 2005, s. 214–222. ISBN 80-7294-163-1.

Učební texty, skripta, výukové programy, příručky:

MÁLKOVÁ, I., HANUŠKA, P. *Česká literatura I (čtyřicátá a padesátá léta XX. stol.)*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2002. 65 s.

MÁLKOVÁ, I., HANUŠKA, P. *Česká literatura II (1960–1989)*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2002. 80 s.

MÁLKOVÁ, I., HANUŠKA, P. *Česká literatura III (devadesátá léta XX. stol.)*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2002. 61 s.

Uspořádání konference, workshopu, výstavy:

MÁLKOVÁ, I. Průmyslové město v literatuře. V rámci workshopu Animace průmyslového dědictví. (Oživení a obnova technických a průmyslových památek.). Ostrava: Národní památkový ústav Praha, územní pracoviště Ostrava. Důl Michal. 7.9.2004–9.9.2004.

MÁLKOVÁ, I. Krajiny mého srdce. Výstava k 100. výročí narození Viléma Závady. Památník národního písemnictví. 24.6.2005 – 7.17.2005. Spolu s Martou Zahradníkovou.

Citace a ohlasy

Citace a ohlasy na práce v odborných domácích časopisech sbornících a knihách 21

Citace a ohlasy na práce v zahraničních časopisech a sbornících 6

Anotace nejpodstatnějších prací, určující odborný profil

MÁLKOVÁ, I., URBANOVÁ, S. *Literární slovník severní Moravy a Slezska (1945–2000)*. Ostrava, Olomouc: Ostravská univerzita, Ústav pro regionální studia, Votobia, 2001. 367 s. ISBN 80-7042-597-0.

Prvotní, základní lexikologické dílo, které představilo osobnosti, které se profilovaly jako spisovatelé v poválečném období. Obě autorky napsaly a redigovaly většinu představených hesel.

URBANOVÁ, S., MÁLKOVÁ, I. *Souřadnice míst*. Ostrava: Titlia, 2003. 191 s. ISBN 80-7042-632-2.

Soubor dvanácti studií, které tvoří oddíl Téma zvané region a Hledání identity v souřadnicích míst, spojuje téma domova, kulturní a citové paměti. Základ tvoří teoretická studie, v nichž se sledují otázky regionu a regionalistiky. Na ně navazují interpretace konkrétních děl L. Hořké, J. Glazarové, M. Podešvové, J. Zogaty, K. Legátové, J. Balabána, I. Binara, M. Stoniše, J. Vřáka, M. Kundery, tedy autorů těsně spjatých se Slezskem a severovýchodní Moravou, nebo s konkrétním místem. Málková přispěla dvěma studiemi.

MÁLKOVÁ, I. *Hledání Viléma Závady* (tvůrčí cesty zvláště po roce 1945). Olomouc: Votobia, 2003. 283 s. ISBN 80-7220-153-0.

Monografie zabývající se zvláště poválečnou tvorbou Viléma Závady, poukazující na skutečné a ideologii a propagandou nezkraslené zdroje poezie Závady (obsahuje kritiku předcházejících monografií J. Petrmichla a V. Ržounka), poukazující na spojitost původní básnické tvorby a Zavadových překladů (zvláště překlady Žalmů a Knihy Jobovy).

Monografie se věnuje analýze a kritice dosavadní zavadovské literatury. Analyzuje, srovnává a vykládá motiv světla a žánr pásma v tvorbě V. Závady. V analytických a interpretačních kapitolách konkretizuje básnickou tvůrčí cestu V. Závady po roce 1945.

Koncepce rozvoje Ostravské univerzity v Ostravě pro období 2007–2011

Úvahy o koncepci rozvoje Ostravské univerzity v Ostravě na období 2007–2011 musejí vycházet z **Dlouhodobého záměru Ostravské univerzity na roky 2006–2010** (dále jen DZ OU), který byl schválen senátem OU a je zaregistrován na MŠMT ČR.

Rozvojové dokumenty jsou **svázány s evropskými dokumenty**, v nichž se hovoří o vývoji vysokého školství od setkání v Bologni. Česká republika se k těmto procesům přihlásila.

Rozvoj univerzity bude vždy vázán **na jedinečný charakter Ostravské univerzity**. Univerzita se skládá z pěti subjektů, které na sebe vážou studijní programy, – 4 fakult a v současné době stále ještě uměleckého institutu. (Věřím, že zanedlouho bude mít univerzita 6 fakult, včetně dvou uměleckých). Tento charakter, který zahrnuje programy od filologických, filozofických, sociálněvědných (budu-li jmenovat určující programy Filozofické fakulty OU), od učitelství, pedagogických (sledujeme-li profílaci Pedagogické fakulty OU), přes matematické, informatické, chemické, geografické zaměření (abych jmenovala klíčové programy na Přírodovědecké fakultě OU), k zdravotnickým oborům Zdravotně sociální fakulty OU, ke studiu programů uměleckých – sólového zpěvu, jednotlivých hudebních nástrojů – mj. houslí, violoncella, klarinetu, klavíru; sochařství, grafiky. Z výše uvedené charakteristiky je zřetelné, že každá z koncepcí Ostravské univerzity bude mít vždy obecnější charakter, aby jej bylo možné v souladu s univerzitní koncepcí v konkrétnosti modifikovat na koncepci fakultní.

Domnívám se, že skutečnou univerzitu tvoří mimořádné osobnosti, které jsou s univerzitou ztotožnitelné, dobře strukturované katedry, z nichž se generuje týmová a tvůrčí energie, silné a progresivně řízené fakulty, profesionální zázemí rektorátu, a to tak, aby probíhala neustálá komunikace mezi jednotlivými součástmi OU, **aby se všechny elementy zároveň výrazně a pozitivně identifikovaly s Ostravskou univerzitou.**

Budeme-li vycházet ze základního, zákonného určení univerzity jako vrcholného centra vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti, pak budou určující aktivity univerzity vždy spojeny s výukovou a vědeckou, resp. tvůrčí činností. Sledujeme-li identifikace současného stavu Ostravské univerzity v klíčových oblastech činnosti, jak ji vydefinoval DZ OU 2006–2010, pak je nezbytné k tomuto zaměření přiřadit i součinnost s okolím (včetně zahraničních kontaktů) a rozhodnutí v oblasti řízení.

Vzdělávací činnost

Ostravská univerzita prošla velmi radikální a celostní restrukturalizací studijních programů. Právě následující roky ukáží, jak budou fungovat obory v podobě bakalářských a navazujících magisterských. Jakou kvalitu budou vykazovat absolventi jednotlivých stupňů? Jak budou absolventi bakalářských programů úspěšní při přijímacím řízení do magisterských programů? Tady bude nutné sledovat úspěšnost nejen v rámci univerzity, ale v rámci celé republiky i celé Evropy. K dalším otázkám, které se musí stát základem

pro hodnocení naší práce i podnětem pro modifikaci jak stávajících programů, tak pro tvorbu nových (mimo jiné modulárních programů), bude patřit také: Jak se budou absolventi uplatňovat na trhu práce? Jaké procento nezaměstnaných bude OU produkovat? Zásadní se pro uplynulé období jeví proměna učitelství studijních programů, tady právě roky na přelomu desetiletí ukáží dopad našeho rozhodnutí v předcházejícím období. Z naznačeného vyplývá, že ve studijní oblasti musíme nově prodiskutovat, vypracovat, představit a uplatňovat zpětnou vazbu naší výukové činnosti, připravit se na vnitřní evaluaci našich stávajících i nově vznikajících studijních oborů.

Další oblast, v níž doposud neexistuje jednotná univerzitní koncepce a bez níž se Ostravská univerzita výrazně nezapojí do připravovaných evropských programů, je celoživotní vzdělávání. V této oblasti musíme na základě věcné a k rozhodnutí směřující diskuse určit celouniverzitní strukturu řízení celoživotního vzdělávání.

V oblasti vzdělávací musíme dalšími kroky udržet trend v oblasti kombinovaného a distančního vzdělávání. Zvláště proto, že tato oblast vzdělávání je pro Moravskoslezský kraj oblastí budoucnosti.

Tvůrčí činnost

Povaha Ostravské univerzity si vynucuje vnímat tvůrčí činnost jak v oblasti vědecké, tak v oblasti umělecké. V obou případech se musí východiskem stát doktorské studijní programy, které budou vytvářet badatelské podhoubí vědecké a umělecké činnosti na OU. Domnívám se, že by měla proběhnout aktualizací diskuse o pojetí tvůrčí činnosti na OU – jak konkretizovat v DZ OU vymezení univerzity, jako výzkumné univerzity ve vybraných oborech. Považuji za podstatné definovat roli a další zapojení se do výzkumných záměrů, pojmenovat vztah individuálních a týmových grantů, určit význam a hodnotit naši roli v projektech Evropských strukturálních fondů.

Bude nezbytné aktualizovat a zrealizovat hlavní směry badatelské činnosti na OU.

Bude potřebné zkvalitnit činnost univerzitní knihovny.

Vnější vztahy

Musejí vycházet z potřeby konkurenceschopné univerzity a konkurencí nepřehlédnutelné univerzity. Naše totožnost musí vycházet z nezaměnitelného postavení v Moravskoslezském kraji zvláště v oblasti dalšího vzdělávání. V rámci mezinárodních vztahů se musíme pokoušet být institucí s dostředivou silou, která bude přitahovat zahraniční studenty i zahraniční odborníky, stejně tak chceme být univerzitou, která bude činnorodě schopna produkovat projekty, představovat osobnosti, které budou reprezentovat univerzitu v zahraničí. Vyjádření dobré spolupráce v této oblasti spatřuji mj. v double diplomech, ve společných studijních programech, ve společných výzkumných projektech.

Řízení

V následujícím období považuji za nezbytné soustředěně vyřešit prostorové zabezpečení výukového a tvůrčího procesu na OU. Řešení může být komplexní, ale určitě musí počítat s dořešením postavení Zdravotně sociální fakulty OU v Zábřehu a zajistit důstojné prostory Filozofické fakultě OU a oddělení hudebního umění současného IpUSu. Řízení musí celouniverzitně řešit aplikaci hodnocení kvality a efektivity na všechny procesy, které na OU probíhají, ať v oblasti studia, vědy, či samotného řízení. Řízení a kontrola všech činností na OU by měly probíhat při využívání a v dalším rozvoji IT systému a Portálu Ostravské univerzity v Ostravě.

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.

Narozen 1950, vystudoval Přírodovědeckou fakultu Masarykovy univerzity, obor matematika. Hodnost DrSc. získal na této univerzitě v roce 1990 a profesorem pro obor algebra a teorie čísel byl jmenován v roce 1991. Dlouhodobě pracoval na VŠB-TUO na katedře matematiky, od roku 1990 pracuje na Ostravské univerzitě postupně ve funkci vedoucího katedry, rektora, prorektora a děkana PřF. Publikoval (i jako spoluautor) 4 monografie v prestižních vědeckých zahraničních nakladatelstvích, je členem vědeckých rad, je zván na zahraniční přednáškové pobyty.

Odborný životopis

Narozen: 18. 11. 1950

Vzdělání

1974 – Masarykova univerzita Brno, obor matematika

1975 – RNDr.

1983 – CSc. Masarykova univerzita, obor Algebra a teorie čísel

1988 – DrSc. (dtto)

1990 – Profesor (dtto)

Zaměstnání

1974–83 Vysoká škola báňská, katedra matematiky,

1983–90 Institut vzdělávání Federálního ministerstva paliv, vedoucí odboru

1990–94 profesor, Ostravská univerzita

1994–01 rektor, Ostravská univerzita

2001–04 prorektor, Ostravská univerzita

2004–06 vedoucí katedry matematiky

2006–dosud děkan PřF

Odborné zaměření:

- Algebra a teorie čísel
- Teoretické základy fuzzy množin

Výzkumná činnost a uznání vědeckou komunitou

- 4 monografie publikované v prestižních zahraničních vědeckých vydavatelstvích (ve třech spoluautor),
- cca 45 publikací v mezinárodních matematických časopisech a sbornících zahraničních konferencí,
- desítky zahraničních pobytů na univerzitách, řada zvaných přednášek na konferencích a univerzitách (USA, Japonsko, Německo, Řecko, Rakousko,...),
- členství ve vědeckých radách několika vysokých škol,
- členství ve státní komisi Slovenské republiky pro udělování hodnosti DrSc. v oboru algebra,
- editor a zakladatel mezinárodního matematického časopisu Acta Mathematica Universitatis Ostraviensis, který je vyměřován za cca 100 zahraničních matematických časopisů,
- člen/předseda desítek habilitačních a jmenovacích komisí na různých vysokých školách.

Pedagogická činnost

- Transformace katedry matematiky na katedru s vědeckým zaměřením a studijními programy s relativně dostatečným počtem studentů,
- Zavedení nových studijních programů katedry matematiky s jednoznačným cílem získat dostatečný počet studentů, rozšíření všech oborů i na kombinovanou formu,
- Zavedení 3 doktorských studijních oborů (včetně jejich anglických mutací) a získání dostatečného počtu studentů pro tyto programy,
- Získání habilitačních a jmenovacích práv v oboru Aplikovaná matematika.

Teze koncepce rozvoje univerzity

Ostravská univerzita za 15 let své existence prokázala, že záměr vytvořit v kraji univerzitní vysokou školu humanitně-přírodovědného zaměření měl své plné opodstatnění. Za historicky krátkou dobu jsme vybudovali široké spektrum atraktivních studijních oborů všech stupňů, v mnoha oblastech jsme získali respektované postavení projevující se např. habilitačními a jmenovacími právy, vytvořili jsme širokou základnu pro vědeckou a tvůrčí činnost a vybudovali jsme kvalitní prostorové, materiální a informační zázemí. Zájem studentů o studium na fakultách naší univerzity je dlouhodobě vysoký a nadále v mnoha oborech překračuje naše kapacitní možnosti. Máme stabilizovaný akademický sbor, jehož struktura je analogická jako na většině českých vysokých škol. Univerzita je dobře integrována v regionu a významně přispívá k jeho tolik potřebné humanizaci.

Přes tyto nezpochybnitelné úspěchy si myslím, že nastává doba, kdy je potřeba se kriticky zamyslet nad dalším vývojem univerzity, a to především ve dvou základních oblastech – v oblasti **rozvoje potenciálu** a v oblasti **kvality hlavních činností**, a to jak z hlediska současného stavu, tak především z hlediska dlouhodobého vývoje. Proč zrovna tyto aspekty považují za nejdůležitější?

Především, pod pojmem **rozvojový** potenciál univerzity rozumím:

- Schopnost univerzity zvyšovat své hlavní výstupy, tj. např. počty studentů-absolventů, nabídku studijních programů a oborů, výsledky v oblasti výzkumu apod.
- Schopnost průběžně zvyšovat svou konkurenceschopnost, a to jak formou rozšiřování svých hlavních výstupů, tak i systémem vnitřního řízení a uspořádání univerzity a zvyšováním efektivity všech činností,
- Schopnost eliminovat případná budoucí ohrožení univerzity.

Je možné namítnout, že všichni se přece svou činností snažíme průběžně tyto schopnosti zvyšovat a zlepšovat tak rozvojový potenciál. Problémem však je, že tyto snahy jsou často nekoordinované, založené na individuální a v podstatě náhodné aktivitě jednotlivce místo toho, aby byly nedílnou součástí standardního systému řízení univerzity a fakult. Nemohlo by se pak stát, aby např. VŠB-TUO v uplynulém období otevřela 2 nové fakulty a my jsme nebyli schopni ustanovit ani jednu novou. Nemohlo by se stát, aby vedení univerzity prosazovalo investiční rozvoj univerzity založený na chiméře kampusu na Karolině, kde pouhé odpisy z investic a provozní náklady by zvýšily výdaje univerzity o cca 100 mil. Kč ročně, aniž by došlo k podstatnému zvýšení příjmu univerzity. Nemohlo by se stát, aby zpracované rozvojové koncepce univerzity zůstaly pouze na papíře a nebyly postupně uváděny v život, abychom v obecném povědomí byli vnímáni jako vysoká škola poskytující sice kvalitní vzdělání, ale ne již ve stejné kvalitě výzkum, aby vedení univerzity neřešilo identifikovaná budoucí možná ohrožení univerzity.

Analogická situace je i v oblasti **kvality**. Ačkoliv všichni intuitivně chápeme, co se pod pojmem kvalita hlavních činností skrývá, vlastní realizace našich představ často vychází pouze z iniciativy a názorů jednotlivců a opět nemá svůj jasný a systematický základ v řízení celé univerzity. Přitom kvalita je jedním z klíčových atributů, který nepochybně bude ovlivňovat vývoj celého systému vysokého školství a definovat i naše postavení v tomto systému. Nemohlo by se pak např. stát, aby na univerzitě, resp. jejích fakultách v podstatě neexistoval obecně přijímaný, objektivní systém hodnocení kvality vzdělávací a vědecké a tvůrčí činností jednotlivců, kateder a ústavů, pevně zakotvený v systému řízení. Ačkoliv se jedná o problematiku značně složitou, jejíž zavedení si vyžádá jistě spoustu času a úsilí, nemůžeme již dále jen vyčkávat a jednotlivé fakulty musí tento systém v souladu se svými specifiky a záměry zavádět, případně zdokonalovat.

Dovolte mi nyní, abych vás alespoň stručně seznámil se svou představou, jak dále řídit vývoj naší univerzity. V minulém roce byl s nemalými obtížemi zpracován dokument stanovující koncepci rozvoje naší univerzity na dalších 5–10 let. Možná si ještě někteří z vás vzpomínáte na systém manažerského školení, kde tento materiál byl podrobně a kriticky projednáván. Protože na tvorbě tohoto materiálu jsem se významnou měrou podílel, považuji za svou povinnost vývoj univerzity koncipovat v hlavních směrech v souladu s tímto materiálem. Protože však tento strategický materiál není na univerzitní úrovni doposud dále rozpracováván, za svůj úkol ve funkci rektora bych považoval stanovení a realizaci již konkrétních kroků, umožňujících splnění této koncepce.

V oblasti **rozvojového potenciálu univerzity** to pak dle mého názoru znamená následující:

- Iniciovat vznik nové fakulty (nad rámec již historicky uvažovaných a doposud organizačně nevyřešených uměleckých oborů), která by měla jednoznačně reagovat na aktuální a především budoucí poptávku po nových specialistech např. v oblasti státní správy, regionálního rozvoje a managementu, a vytvořit tak předpoklady pro růst kapacit univerzity. Tato fakulta musí současně umožnit další diverzifikaci našeho dosti tradičního odborného zaměření a přilákat tak širší spektrum jak studentů, tak i akademických pracovníků, a to nad rámec oborů a zaměření stávajících fakult.

Vznik nové fakulty postavené na těchto principech významným způsobem přispěje ke zvýšení rozvojového potenciálu univerzity. Postupně dojde ke zvýšení počtu studentů financovaných státem, využijeme stávající mezery v poptávce na trhu vysokoškolského vzdělávání a současně zamezíme naší konkurenci zvýšit svou kapacitu o tyto obory. Ačkoliv se jedná o projekt finančně a personálně náročný, je dle mého názoru reálný a postupně se budou zvyšovat jeho pozitivní efekty.

- Důsledně prosazovat investiční rozvoj našeho areálu v Ostravě-Zábřehu jakožto základny jak ZSF, tak i nově připravované fakulty, případně jiných aktivit univerzity, včetně aktivit studentů. Součástí investičního rozvoje musí být i naplnění odůvodněných prostorových požadavků jednotlivých fakult (zejména FF, případně PdF).

Na rozdíl od hypotetického areálu na Karolině se jedná o projekt, který vychází z reálných představ, co bude v daném areálu umístěno, jakým způsobem bude probíhat financování a především, jak bude touto investicí zvýšen rozvojový potenciál univerzity. Klíčový efekt této investice by byl v tom, že je postavena na souběhu vzniku nové fakulty a vybudování prostor pro tuto fakultu. Cílovým stavem prostorového rozvoje Ostravské univerzity je dle mých představ existence dvou klíčových lokalit, tj. centrálního umístění PdF, FF a PrF (s případným dalším zvýšením prostorové kapacity v centru Ostravy pro pokrytí potřeb PdF a především FF) a areálem v Ostravě-Zábřehu pro potřeby ZSF, nové fakulty a ostatních (především studentských) aktivit.

- Co nejdříve vytvořit takové podmínky, které umožní efektivní spolupráci jednotlivých fakult při společné realizaci studijních oborů, včetně vytváření interdisciplinárních modulárních programů. Tento trend umožní v rostoucí konkurenci vysokých škol přijímat více studentů, případně přijímat bez poklesu kvality výuky a bez nebezpečí snížení podílu absolventů i studenty s nižšími předpoklady pro studium.

Stávající systém financování brání efektivnímu vytváření společných aktivit v oblasti studia, protože jednotlivé fakulty jsou existenčně závislé na kreditech vyučovaných svými kapacitami. Případná modifikace metodiky rozpočtu univerzity musí jednak umožnit alespoň částečné snížení tohoto negativního vlivu a současně zachovat základní princip rozpočtu založený na výkonových parametrech.

- Cíleně a efektivně podporovat kvalitní a konkurenceschopný výzkum formou jak dílčí úpravy metodiky rozpočtu univerzity (při zachování základních principů tohoto rozpočtu), tak především interními grantovými aktivitami, zaměřenými na podporu výzkumu s kvalitními výstupy, „nákupy“ nových specialistů a vznik univerzitních výzkumných center.

Jednou z důležitých identifikovaných slabých stránek univerzity je stávající poměr mezi výukovou a vědeckou činností. Myslím si, že v relativně blízké budoucnosti musíme dosáhnout stavu, kdy každá fakulta bude mít výzkumné pracoviště, které v kontextu českého, případně mezinárodního výzkumu bude vnímáno jako velmi kvalitní, měřeno vědeckými výstupy. Vytvořit taková pracoviště bude jistě vyžadovat cílenou finanční a organizační podporu, kterou by zajišťovala zmíněná univerzitní agentura. Bez této dlouhodobé investice nejsme dle mého názoru schopni skokově změnit výše uvedený poměr.

- Cílenou podporou různých vnějších grantových aktivit (podpora organizační, personální a informační, a to nejen v oblasti výzkumu) dosáhnout znásobení příjmů univerzity z této oblasti a zvýšit tak tolik žádanou diversifikaci příjmů. Tuto podporu organizovat nejen v rámci univerzity, ale i na jednotlivých fakultách.

Finanční zdroje z externích projektů a grantů představují neustále zvyšující se část příjmů univerzity. Tyto zdroje jsou získávány jak institucionální činností („nárokové“ rozvojové projekty), tak individuálními aktivitami. Následná realizace těchto projektů často vyžaduje od akademických pracovníků zvýšené úsilí nejen v oblasti věcného řešení, ale i v oblasti organizační a ekonomické. Pro snížení této administrativní zátěže je vhodné dle mého názoru vytvořit servisní útvar, zajišťující (na přání řešitele) tyto činnosti. To umožní následně i zvýšit celkový počet takto řešených projektů, a tedy i financí.

- Změnit organizaci a činnost rektorátu tak, aby rektorátní aktivity byly důsledně vnímány jako kvalitní servis těm, kteří vytvářejí skutečné hodnoty (tj. akademickým pracovníkům, fakultám a katedrám), a ne pouze jako nadřizená, případně kontrolní činnost.
- S potenciálním nárůstem příjmů univerzity významně zvyšovat objem mzdových prostředků zejména pro akademické pracovníky. Vytvářet tak konkurenční prostředí, umožňující mj. příliv nových kvalitních specialistů i z jiných oblastí. Průběžně tak zabezpečovat odpovídající kvalifikační a věkovou strukturu pracovníků univerzity.

Nejcennějším potenciálem univerzity jsou vždy její akademičtí pracovníci. Musíme být proto připraveni udržet si a rozšířit tento potenciál. To bude mj. vyžadovat důsledně posuzovat, na jaké účely budeme vynakládat finanční prostředky nad rámec mezd, a hledat rezervy, jak tyto mzdové prostředky zvýšit a efektivně je využít pro další zlepšení kvality tohoto potenciálu.

V oblasti **kvality hlavních činností** jsou dle mého názoru nutné následující změny:

- Důsledné a rychlé zavedení pravidelného systému objektivního hodnocení kvality vzdělávací a vědecké a tvůrčí činnosti akademických pracovníků, umožňující následně zhodnocení kvality těchto činností na katedrách a fakultách. Jedním z důsledků tohoto hodnocení je i vytvoření (možná nepopulárního) konkurenčního prostředí, stimulačního dalšího rozvoje fakult a kateder. V rámci tohoto hodnocení je však potřeba respektovat objektivní specifika jednotlivých fakult.

Jedním z obecně fungujících stimulů dalšího rozvoje je existence konkurenčního prostředí. Toto prostředí však vyžaduje, aby existoval určitý přetlak nabídky (tj. „akademických pracovníků“ sil na trhu práce) nad poptávkou (tj. zájmem univerzity o tyto pracovníky). Jak všichni víme, tento přetlak však

nejen neexistuje, ale častá je i zcela opačná situace. Z tohoto důvodu je toto konkurenční prostředí značně deformované a nutí univerzity se o jednotlivé kvalitní pracovníky ucházet. Zmíněný systém hodnocení proto nemůže mít represivní charakter (negativní stimulace), nýbrž jeho účelem je mj. pozitivně finančně stimulovat tyto pracovníky, kteří ve své oblasti dosahují objektivně kvalitních výsledků, a to v souladu se specifiky jednotlivých oborů.

- Zavedení průběžného hodnocení efektivity vzdělávací a výzkumné činnosti, spočívající v propojení výstupů těchto činností s náklady na jejich realizaci. Univerzita existuje v reálném ekonomickém prostředí, a musí se proto i efektivně ekonomicky chovat. Součástí tohoto hodnocení musí být i interní proces posuzování nových studijních programů a oborů před jejich případnou akreditací.
- Zavedení standardního systému hodnocení investičních záležitostí univerzity, a to nejen v oblasti výstavby nových prostor, ale i v oblasti přístrojového vybavení.
- Postupná změna řízení univerzity založená na hodnocení výstupů hlavních činností, na rozdíl od doposud převažujícího hodnocení na základě vstupů. Důraz proto musí být stále více kladen např. na počty absolventů než na počty přijatých studentů. Součástí této změny je i zavedení systému práce s absolventy, pružné reagování na požadavky praxe a názory absolventů na jejich uplatnitelnost.

Problematika zpětné vazby ve vzdělávací činnosti je jednou z našich slabých stránek. Jen zcela náhodně se zajímáme o uplatnitelnost absolventů, o jejich názory na kvalitu a strukturu výuky, o jejich návrhy na zlepšení. A přitom uplatnitelnost po ukončení studia je jistě jeden z klíčových aspektů, podle kterých se řídí zájem uchazečů o studium. Zavedení této zpětné vazby bude vyžadovat jistě zásah od struktury studijních oddělení do oblastí public relation i do činností studentských organizací. Myslím si, že tento zásah musíme provést.

Univerzita je velmi složitý mechanismus, principem své činnosti často se vymykající standardním pohledům na řízení. Jsou pak objektivně možné i situace, kdy klasické řízení říká „ne“, ale cit pro reálný univerzitní život říká „ano“. Proto vím, že mohou nastat, a jistě nastanou i situace, kdy realizace určité činnosti bude např. ekonomicky neefektivní, a přesto ji budeme provádět. Rozhodnutí tohoto typu však musí být přijímána v kontextu celkového poslání naší univerzity a jejích hlavních cílů.

Za základní předpoklad úspěšného rozvoje univerzity však považuji shodu fakult a ústavů na jasně stanovených hlavních směrech rozvoje, a tedy i rozpracování těchto zásad na jednotlivé organizační jednotky. Bez tohoto dalšího kroku jakékoliv představy zůstanou pouze představami a nebude v silách žádného rektora zajistit jejich skutečnou realizaci. A právě toto bych považoval za jeden ze svých hlavních úkolů.

Kandidáti na rektora OU se představí členům akademické obce ve středu 25. října 2006 v 15.00 hodin v aule Ostravské univerzity na Českobratrské ulici.